

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGHIÊM THỊ MAI

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CỦA
HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THPT YÊN PHONG SỐ 2
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CHUẨN NGHỀ NGHIỆP**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

HÀ NỘI – 2011

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGHIÊM THỊ MAI

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CỦA
HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THPT YÊN PHONG SỐ 2
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CHUẨN NGHỀ NGHIỆP**

Chuyên ngành : **Quản lý giáo dục**

Mã số : **60.14.05**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: **PGS.TS Hà Thị Đức**

THÁI NGUYÊN – 2011

MỞ ĐẦU

1. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI

Trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hiện nay, mục tiêu của ngành giáo dục và đào tạo là nhằm: “Nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài.” Đó là mục tiêu tổng quát ở cấp độ xã hội. Báo cáo chính trị của Đại hội Đảng lần thứ IX, tháng 4 năm 2001 đã khẳng định: “Giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu” báo cáo nêu rõ: “Phát triển giáo dục và đào tạo là một trong những động lực thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, là điều kiện để phát huy nguồn lực con người - yếu tố cơ bản để phát triển xã hội, tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững.

Để thực hiện được mục tiêu trên thì nhiệm vụ đặt ra cho nền giáo dục quốc dân trong thế kỷ XXI nhìn tổng thể chính là chiến lược trong tổ chức, xây dựng và thực hiện, sản phẩm của giáo dục và đào tạo phải đáp ứng được yêu cầu xã hội trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đưa nước ta trong thế hội nhập toàn cầu vươn lên trở thành một nước giàu mạnh trong khu vực, ngang tầm với những nước đang phát triển trên thế giới. Để hoàn thành được sự nghiệp đó rất cần có một đội ngũ giáo viên được đào tạo bài bản theo chuẩn nghề nghiệp, có kiến thức, có kỹ năng, có năng lực sư phạm, có phẩm chất nghề nghiệp và phẩm chất đạo đức tốt.

Đội ngũ giáo viên luôn được xem là lực lượng cốt cán của sự nghiệp phát triển giáo dục và đào tạo, là nhân tố quan trọng quyết định đến việc nâng cao chất lượng giáo dục, biến mục tiêu phát triển giáo dục của Đảng thành hiện thực. Nghị quyết hội nghị ban chấp hành trung ương lần thứ tư, khóa VIII đã xác định: “Giáo viên là nhân tố quyết định chất lượng giáo dục”.

Đội ngũ giáo viên nói chung, đội ngũ giáo viên trường THPT Yên Phong 2 nói riêng để đáp ứng được mục tiêu giáo dục mà Đảng đã chỉ rõ thì cần phải nâng cao chất lượng theo hướng chuẩn nghề nghiệp giáo viên THPT theo thông tư số 30/2009/TT-BGDĐT ngày 22 tháng 10 năm 2009 của Bộ trưởng Bộ giáo dục có như vậy mới có thể đáp ứng được yêu cầu, mục tiêu đào tạo trong giai đoạn hiện nay.

Theo kế hoạch phát triển Giáo dục và đào tạo của huyện Yên Phong, Trường THPT Yên Phong số 2 được thành lập vào 20/11/2004. Nhà trường có nhiệm vụ giáo dục, đào tạo học sinh cấp THPT của con em các xã quanh khu vực trường và thuộc vùng sâu, vùng xa của huyện Yên Phong nhằm đảm bảo tốt hơn cho sự nghiệp phát triển giáo dục của huyện nhà.

Để thực hiện tốt mục tiêu giáo dục - đào tạo do Đảng bộ và nhân dân địa phương giao phó, ngay từ bây giờ nhà trường phải chuẩn bị tốt mọi điều kiện về cơ sở vật chất và đội ngũ cán bộ, giáo viên. Cùng với đội ngũ giáo viên hiện có, trong những năm tới, nhà trường cần phải có kế hoạch tuyển dụng thêm giáo viên sao cho đội ngũ đủ về số lượng, tiếp tục khuyến khích các đồng chí giáo viên đi học để nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, tạo được sự đồng bộ về cơ cấu, đảm bảo về chất lượng để phấn đấu trường đạt chuẩn quốc gia vào năm 2015.

Công tác xây dựng đội ngũ ở một đơn vị mới thành lập, thuộc địa bàn đặc biệt khó khăn, bao gồm chủ yếu là giáo viên mới ra trường còn nhiều bỡ ngỡ trong giảng dạy, ít kinh nghiệm nghiệp vụ sư phạm thì vai trò, trách nhiệm của người hiệu trưởng cần thiết hơn bao giờ hết. Chính vì vậy chúng tôi chọn đề tài: **“Biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên của hiệu trưởng trường Trung học phổ thông Yên Phong số 2 đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp”** với mong muốn đóng góp một phần nhỏ bé của mình vào việc xác định các biện pháp quản lý của nhà trường mà đặc biệt là các biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên của hiệu trưởng trường THPT nhằm đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn hiện nay.

2. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU

Trên cơ sở phân tích thực trạng quản lý đội ngũ giáo viên, đề xuất một số biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên của hiệu trưởng trường THPT Yên Phong số 2 đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn hiện nay.

3. KHÁCH THỂ VÀ ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU

3.1. Khách thể nghiên cứu: Công tác quản lý đội ngũ giáo viên của hiệu trưởng các trường Trung học phổ thông.

3.2. Đối tượng nghiên cứu: Biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên có hiệu quả của hiệu trưởng trường trung học phổ thông Yên Phong số 2 theo định hướng chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn hiện nay.

4. GIẢ THUYẾT KHOA HỌC

Chất lượng đội ngũ giáo viên trường THPT Yên Phong số 2 sẽ được nâng cao đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp, nếu người hiệu trưởng nắm chắc khoa học quản lý để xác định các biện pháp xây dựng và phát triển đội ngũ giáo viên có tính khả thi phù hợp với thực tiễn của nhà trường.

5. NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU

5.1. Nghiên cứu cơ sở lý luận về vấn đề xây dựng đội ngũ giáo viên trường THPT

5.2. Phân tích và đánh giá thực trạng đội ngũ giáo viên trường trung học phổ thông Yên Phong số 2 trong giai đoạn 2005-2010.

5.3. Đề xuất những biện pháp quản lý của hiệu trưởng nhằm xây dựng đội ngũ giáo viên trường THPT Yên Phong số 2 theo chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn 2010-2015 và khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp đó.

6. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

6.1. Phương pháp nghiên cứu lý luận:

Thu thập, đọc, phân tích và hệ thống hóa các tài liệu liên quan đến đề tài nghiên cứu như: các văn bản, sách báo, tài liệu, các công trình nghiên cứu khoa học để xây dựng cơ sở lý luận cho đề tài

6.2. Phương pháp nghiên cứu thực tiễn:

6.2.1. Phương pháp tổng kết kinh nghiệm của bản thân, đồng nghiệp về quản lý đội ngũ giáo viên các trường THPT.

6.2.2. Phương pháp điều tra:

Điều tra thu thập số liệu bằng các phiếu hỏi ý kiến đối với các cấp quản lý và giáo viên về thực trạng đội ngũ giáo viên và các biện pháp xây dựng, quản lý đội ngũ giáo viên.

6.3. Phương pháp chuyên gia:

Hỏi ý kiến các cán bộ nghiên cứu, cán bộ quản lý về quản lý đội ngũ giáo viên và thẩm định về tính cần thiết, tính khả thi của các biện pháp quản lý.

6.4. Phương pháp toán thống kê:

Sử dụng một số công thức toán thống kê để xử lý, phân tích về định lượng kết quả nghiên cứu.

7. PHẠM VI NGHIÊN CỨU

Trên cơ sở nghiên cứu các biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên mà hiệu trưởng trường THPT Yên Phong số 2 đã sử dụng trong 5 năm vừa qua, đề xuất các biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên đáp ứng yêu cầu chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn tiếp theo.

8. CẤU TRÚC LUẬN VĂN

Gồm phần mở đầu, 3 chương, kết luận và khuyến nghị

CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

1.1. VÀI NÉT VỀ LỊCH SỬ NGHIÊN CỨU VẤN ĐỀ

Nghiên cứu các biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên của hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng dạy học của đội ngũ giáo viên THPT là một vấn đề tưởng như đơn giản nhưng lại rất khó khăn, phức tạp. Vì thực chất công tác quản lý trường học của hiệu trưởng chủ yếu là quản lý chuyên môn và quản lý đội ngũ giáo viên với mục tiêu cuối cùng là nâng cao chất lượng dạy học của giáo viên THPT.

Việc quản lý đội ngũ giáo viên trong các nhà trường nói chung và nhà trường THPT nói riêng từ lâu đã trở thành vấn đề quan tâm của các nước trên thế giới trong đó có Việt Nam. Đây là vấn đề luôn được các nhà khoa học trong và ngoài nước quan tâm. Họ nghiên cứu thực tiễn các nhà trường để tìm ra các biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên sao cho hiệu quả nhất.

Ở Việt Nam đã có nhiều công trình nghiên cứu chủ yếu về mặt lý luận như quản lý và chức năng quản lý, về tiêu chuẩn và các phẩm chất cần có của người quản lý, về vai trò của hiệu trưởng trường THPT, Cũng có những công trình nghiên cứu riêng về chân dung của hiệu trưởng trường học, có thể kể đến là các công trình của các tác giả: Nguyễn Ngọc Quang, Hà Sỹ Hồ, Nguyễn Văn Lê và Lê Tuấn cho rằng “ Trong việc thực hiện mục tiêu đào tạo việc quản lý chuyên môn của đội ngũ giáo viên là trọng tâm của nhà trường”. Đặc biệt với tâm huyết của mình với công tác giáo dục, các tác giả đã nhấn mạnh: hiệu trưởng phải là người “ Luôn luôn biết kết hợp một cách hữu cơ sự quản lý hoạt động dạy và hoạt động học nhằm làm cho quá trình giáo dục được hoàn chỉnh hơn, trọn vẹn hơn”.

Về vai trò công tác quản lý trong việc nâng cao chất lượng giáo dục, tác giả Lê Ngọc trà, Nguyễn Ngọc Thanh cũng nhấn mạnh trong tài liệu “Giáo dục Tiểu học – những vấn đề đặt ra ở các nước trong khu vực Châu Á Thái Bình Dương” như sau: “Các nhà làm công tác quản lý giáo dục phải không ngừng cải tiến nâng cao chất lượng điều hành và quản lý của mình để qua đó tác động có hiệu quả vào

quá trình cải tiến chất lượng ở các khâu, các bộ phận của hệ thống giáo dục cấp vi mô cũng như vĩ mô”. Các công trình khoa học này với tầm vóc quy mô cũng có ý nghĩa lý luận và thực tiễn nhất định trong quản lý, quản lý giáo dục, quản lý trường học. Tuy nhiên các công trình này chủ yếu chỉ nghiên cứu về mặt lý luận, song vấn đề nghiên cứu các biện pháp quản lý chuyên môn nhằm nâng cao chất lượng dạy học của giáo viên THPT chưa được đề cập cụ thể, đầy đủ và chi tiết trong khoa học giáo dục. Đây chính là vấn đề bức xúc trong chiến lược về phát triển giáo dục ở nước ta cần “Đổi mới mạnh mẽ nội dung – phương pháp và quản lý Giáo dục- Đào tạo”. Gần đây một số luận văn Thạc sỹ khoa học chuyên ngành quản lý giáo dục bước đầu tổ chức nghiên cứu thực trạng và hệ thống được một số vấn đề về quản lý cũng như đề xuất một số biện pháp quản lý trường học như đề tài: “Biện pháp phát triển đội ngũ giáo viên các trung tâm giáo dục thường xuyên cấp huyện tỉnh Thái Nguyên theo định hướng chuẩn hóa của tác giả Nguyễn Hồng Thái (2009)

Nhìn chung các đề tài đã nghiên cứu lý luận quản lý, quản lý giáo dục, quản lý trường học đã khảo sát được thực trạng các biện pháp quản lý hoạt động dạy của hiệu trưởng và đề xuất được một số biện pháp quản lý của hiệu trưởng. Kết quả nghiên cứu các đề tài trên đã đóng góp vào việc làm sáng tỏ cơ sở lý luận về quản lý chuyên môn của đội ngũ giáo viên của hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng dạy học của giáo viên và phổ biến một số kinh nghiệm quản lý cho đội ngũ cán bộ quản lý ở từng địa phương

Ngành giáo dục tỉnh Bắc Ninh nói chung, ngành giáo dục huyện Yên Phong nói riêng trong những năm gần đây cũng đã có sự chú ý tới công tác quản lý đội ngũ giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ để đáp ứng nhu cầu của xã hội và nhu cầu của người học.

1.2. MỘT SỐ KHÁI NIỆM ĐƯỢC DÙNG TRONG NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI

Để triển khai luận văn, chúng ta cần trình bày rõ một số khái niệm chủ yếu được sử dụng trong luận văn.

1.2.1. Khái niệm giáo viên, giáo viên trung học phổ thông

- Khái niệm giáo viên:

Có nhiều cách tiếp cận khác nhau :

Từ trước đến nay nhân dân ta thường nói “Nhất tự vi sư, bán tự vi sư” điều đó khẳng định truyền thống tôn sư trọng đạo, uống nước nhớ nguồn của dân tộc Việt Nam, đồng thời cũng khẳng định thầy giáo là người làm nghề dạy học, dạy chữ “ thánh hiền ”.

Trong xã hội mới của chúng ta, người giáo viên được tôn vinh và coi trọng là “ kỹ sư tâm hồn “, những người trực tiếp, nuôi dưỡng, giáo dục nhân cách cho thế hệ trẻ.

Khi thủ tướng Phạm Văn Đồng về thăm trường Đại học Sư phạm Hà Nội năm 1971, Thủ tướng nói: Nghề dạy học là nghề cao quý nhất trong những nghề cao quý, sáng tạo nhất trong những nghề sáng tạo, vì nó sáng tạo ra những con người sáng tạo ra của cải vật chất cho xã hội.

Theo từ điển Tiếng Việt “Giáo viên là người dạy học ở bậc phổ thông hoặc tương đương” [16, 416].

Luật Giáo dục (sửa đổi) của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam ban hành ngày 01 tháng 01 năm 2006 đã rất chú ý đến vị trí, vai trò của “Nhà giáo”. Theo Luật, nhà giáo là người làm nhiệm vụ giảng dạy, giáo dục trong nhà trường, và cơ sở giáo dục khác.

Nhà giáo phải có những tiêu chuẩn sau đây:

- Phẩm chất, đạo đức, tư tưởng tốt
- Đạt trình độ chuẩn được đào tạo về chuyên môn, nghiệp vụ
- Đủ sức khoẻ theo yêu cầu nghề nghiệp
- Lý lịch bản thân rõ ràng

Tuy cách đề cập, định nghĩa về giáo viên nêu trên theo nghĩa rộng, hẹp khác nhau nhưng đều thống nhất ở bản chất của người giáo viên. Đó là người làm nhiệm vụ giảng dạy, giáo dục trong nhà trường hoặc các cơ sở giáo dục khác nhằm thực hiện mục tiêu của giáo dục là đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khoẻ, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc